

ترجمه قرآن مجید بقلم آقای ابوالقاسم پاینده

— ۳ —

- ۱۷۸ - در صفحه (۳۵۵) سطر ۵ عبارت « ثمّ امین » از آیه شریفه « مُطَاعِ ثُمَّ امین » ترجمه نشده است .
- ۱۷۹ - در صفحه (۳۶۵) سطر ۳ از یائین صفحه آیه شریفه: « والقمر اذا اتسق » بالتمام ترجمه نشده است .
- ۱۸۰ - در صفحه (۳۵۸) سطر ماقبل آخر ایضاً تمام آیه شریفه: « و نمودالذین جابوا الصخر بالواد » از قلم ترجمه افتاده است .
- ۱۸۱ - در صفحه (۳۶۱) سطر ۹ کلمه « بعد » از آیه شریفه « فمایدکذک بعد بالذین » بترجمه نیامده است .
- ۱۸۲ - در صفحه (۳۶۲) عبارت « بهم » از آخرین آیه شریفه سوره مبارکه « والعادیات » اعنی قوله تعالی: « ان ربهم بهم یومئذ لخبیر » بترجمه نیامده است .
- این بود موارد اسقاطی که در ترجمه مورد بحث بنظر این بنده رسیده و لازم دانستم آن را قبل از سایر نظریات انتقادی بعرض علاقه‌مندان باین قبیل مباحث و مخصوصاً شخص مترجم گرامی برسانم و اینک بعون الله تعالی دومین فصل از یادداشت‌های مورد نظر را آغاز مینمایم :

فصل دوم

در این فصل نیز منحصراً از غفلتها و سهو القلم‌هایی بحث میشود که تشخیص و تصدیق آن محتاج بتحقیق و تدقیق نیست بلکه بصرف توجه چگونگی آن، حتی بر مبتدیان در تحصیلات عربی آشکار میگردد، از اینقرار :

- ۱ - در صفحه (۳۳) آیه شریفه ۳۶ سوره مبارکه (آل عمران) اعنی قوله تعالی: « فلما وضعتها قالت رب انی وضعتها انی والله اعلم بما وضعت ... الخ » چنین ترجمه شده است: « و چون بار خود بگذاشت گفت: پروردگارا من بار خویش دختر گذاشتم، خدا بهتر داند که چه گذاشتم .. » غفلت فریبی که در این ترجمه روی داده است مربوط به جمله « والله اعلم بما وضعت » میباشد که « تا » تأنیث در « وضعت » را ضمیر « تکلم » پنداشته و جمله معترضه « والله اعلم بما وضعت » را که مقول قول خدای عزوجل است دنباله گفتار زن عمران، مادر مریم گرفته‌اند و بجای اینکه بگویند: « و خدا داننا تراست که چه گذاشت » گفته‌اند: « خدا بهتر میداند که چه گذاشتم » ؛
- ۲ - در صفحه (۳۶) ضمن ترجمه آیه ۷۸ از سوره مبارکه « آل عمران » عبارت: « لتحسوه من الکتاب وما هم من الکتاب » چنین ترجمه شده است: « و آن را از تورات می‌پندارند ولی از تورات نیست » و در این ترجمه با اغماض از سایر نکات انتقادی که در فصل دیگر یاد خواهد شد صیغه

«لتحسبوا» که جمع مخاطب است جمع مغایب گرفته شده است (۱)

۳ - و نیز در همین صفحه ضمن ترجمه آیه شریفه ۸۳ از همین سوره کلمه «ینفون» را که جمع مغایب است و باید «می طلبند» یا به تعبیر مترجم : «هیچویند» ترجمه شود بجای جمع مخاطب گرفته و «میجوئید» ترجمه نموده اند .

۴ - در صفحه (۶۱) ضمن ترجمه آیه ۱۵۲ از سوره مبارکه «نساء» فعل مفرد مغایب «یؤتی» واقع در جمله « أولئك سوف یوتیهم أجورهم » را بجمع متکلم گرفته و جمله را چنین ترجمه نموده اند : « پاداش آنها را خواهیم داد » .

۵ - (۶۳) عبارت : « و یهدیهم الیه صراطاً مستقیماً » از آیه ۱۷۵ سوره مبارکه « نساء » باین صورت ترجمه شده است .

« و راهی راست آنها را بسوی خدا هدایت میکند » : در این ترجمه چنانکه مشهود است (فاعل) در « یهدیهم » که ضمیر راجع به «الله» واقع در جمله قبل ، یعنی جمله « فاماالذین آمنوا بالله واعتصموا به » است لفظ « صراط » گرفته شده و توجه نکرده اند که « صراط » در سیاق آیه علامت نصب دارد و (فاعل) مرفوع میباشد نه منصوب ؛ و عجب تر آنکه در تجدید نظری که هنگام طبع دوم در سراسر ترجمه کرده اند روی همین آیه شریفه توقف نموده و در ترجمه آن دقت و تصرف بجائی کرده اند ولی این لغزش عنیف را همچنان برحالش باقی گذاشته و آن را صحیح پنداشته اند ؛

۶ - در صفحه (۷۰) ضمن ترجمه آیه شریفه ۵۳ از سوره مبارکه « مائده » عبارت : « اهؤ- لالذین اقسما بالله جهد ایمانهم انهم لمعکم . . . » باین صورت ترجمه شده است :

« اینان همان کسانی که قسم میخورند قسمهای سخت که آنها باشمایند . در این ترجمه نیز چنانکه مشهود است صیغه جمع مغایب « اقسما » بجای جمع مخاطب یعنی مثلاً بجای « اقسمتم » گرفته شده و بر ضمیر جمع مغایب بارز در « ایمانهم » را نیز ضمیر جمع مخاطب تلقی نموده اند ؛

۷ - در صفحه (۱۰۲) ضمن ترجمه آیه ۱۵۶ از سوره مبارکه (اعراف) صیغه « ساکتبها » که متکلم وحده است عبارت : « هقور میکنیم » یعنی متکلم مع الغیر ترجمه شده است .

۸ - در صفحه (۱۰۵) آیه ۱۹۱ از سوره مبارکه (اعراف) اعنی قوله تعالی : « ایشر کون حالایخلق شیئاً وهم یخلقون » چنین ترجمه شده است : « چرا این بتان را که چیزی خلق نمیکند و خودشان ساخته میشوند با خدا شریک میکنید » ، و در این ترجمه با اغماض از سایر مسامحات آنها را لغزش ، باید گفت ترجمه کلمه « یشر کون » است به عبارت « شریک میکنید » یعنی گرفتن صیغه جمع مغایب بجای جمع مخاطب .

۹ - در صفحه (۱۱۱) سطر ۲ و ۳ آیه شریفه « ولا یحسبن الذین کفروا سبقوا انهم لایمجزون » چنین ترجمه شده است : « آنها که کفر میورزند همین ازشان که از دسترس دور شدند آنها فرار نمیکند » . در این ترجمه نیز چنانکه مشهود است فعل مغایب « لایحسبن » بجای مخاطب گرفته شده و در ترجمه آن « همین ازشان » گفته اند و نهی و تحذیری را که قرآن کریم به کفار توجه داده است بر رسول اکرم ص توجه داده اند ؛

(۱) در طبع دوم این اشتباه رفع شده و عبارت ترجمه این صورت را بخود گرفته است ، « که آن را از تورات پندارید » . فرزاد .

۱۰ - در صفحه (۱۲۱) سطر ۱۹ عبارت قرآنی «عالم الغیب والشهاده» به «دنیای غیب و شهود» ترجمه شده و در این ترجمه از دو جهت خطا و غفلت نمودار است یکی آنکه لفظ «عالم» را با وجود شکل مشخص و معلومی که در کلام الله مترجم دارد و «کسره» ای که بر حرف «لام» آن آشکار است بمعنای «عالم» بفتح لام گرفته‌اند و «دنیا» ترجمه کرده‌اند و دیگر آنکه دنیائی را که در این ترجمه تصور شده است در آن واحد هم «غیب» و هم «شهود» یعنی هم «پیدا» و هم «نہان» تصویر نموده‌اند!

تذکار - اگر نه این بود که عیناً همین خبط و غفلت در صفحه (۱۲۲) سطر ۱۸ با عبارتی غیر قابل تاویل و توجیه تکرار گردیده و در ترجمه کریمه: «و ستردون الی عالم الغیب و الشهادة» گفته شده است، «برودی بجهان غیب و شهودتان می‌برند» بدون تأمل و تردید می‌گفتیم عبارت ترجمه دراصل «دانای غیب و شهود» بوده است و بفلت ناسخین و یا اشتباه حروفین کلمه «دانا» به «دنیا» تبدیل یافته است ولی تکرار اشتباه با تعبیر «جهان غیب و شهود» راه این تاویل و توجیه را مسدود می‌سازد والله العاصم.

۱۱ - در صفحه (۱۲۴) عبارت «اولایرون» واقع در صدر آیه شریفه «اولایرون انهم یفتنون فی کل عام .. الخ» به «هنگر نمی‌بینید» ترجمه شده و از صیغه جمع مغایب معنای جمع مخاطب بترجمه آمده است.

۱۲ - ایضاً در همین صفحه سطر ۲۷ ضمن ترجمه آیه شریفه «لا اله الا هو علیه توکلت و هو رب العرش العظيم» فعل متکلم وحده «توکت» به متکلم مع الفیر گرفته شده و «توکل می‌کنیم» ترجمه گردیده است.

۱۳ - در صفحه (۱۲۶) سطر اول عبارت کریمه «و اذ اتلی علیهم آیاتنا بینات ..» چنین ترجمه شده است، «و چون آیه های ما را بریشان بخوانی ..» و در این ترجمه نه فقط معنای کلمه «بینات» بقلم نیامده و از ترجمه آن غفلت شده است (همچنانکه ما نیز در فصل قبل از تذکار این سقط غفلت کردیم) بلکه غفلت عمده و غریب در ترجمه کلمه «تلی» روی داده است و کلمه مزبور را که مفرد مؤنث مجهول غایب است بجای مفرد مخاطب مذکر معلوم گرفته‌اند!

۱۴ - در صفحه (۱۲۷) سطر ۳۱ و ۳۲ آیه شریفه، «كذلك حقت كلمة ربك على الذين فسقوا انهم لا يؤمنون» چنین ترجمه شده است، «بدینسان کلمه پروردگارت بر آنکسان که عصیان نکردند محقق گشت که ایمان نمی‌آوردند» و البته غفلت در این ترجمه که فعل مثبت «فسقوا» بصورت منفی «عصیان نکردند» در آمده است ناشی از سهواً القلم ناسخ و یا اشتباه حروفین میباشد و لایغیر، ولی در هر صورت و بر هر تقدیر خبط و خطائی است که در ترجمه کلام الله مجید روی داده و هر چه زودتر باید رفع گردد و باطلاع دارندگان و خوانندگان ترجمه مورد بحث رسد انشاء الله تعالی.

۱۵ - در صفحه (۱۲۹) ضمن ترجمه آیه شریفه، «قل بفضل الله و برحمته فبذلك فليفرحوا هو خير مما يجمعون» عبارت «فليفرحوا» که مشتمل بر ضمیر جمع غایب است به «شاد باشید» اهتی بصیغه جمع حاضر ترجمه شده است.

۱۶ - در صفحه (۱۳۳) سطر ۲۳ ضمن ترجمه آیه شریفه، «وهو الذي خلق السموات والارض في ستة ايام ..» الی قوله تعالی «ولئن قلت انکم مبعوثون من بعد الموت» کلمه «قلت» را که مفرد

مخاطب است متکلم وحده گرفته و عبارت «**لئن قلت**» را «**اگر گویم**» معنی کرده اند؛
 ۱۷ - در صفحه (۱۴۷) ضمن ترجمه آیه ۶۳ از سوره مبارکه (هود) عبارت «**و آتانی**
 منه رحمة» چنین ترجمه شده است: «ورحمتی از اوسوی من آمده است» و در این ترجمه دو غفلت
 و اشتباه مشهود میباشد یکی اشتباه لغوی و دیگری غفلت ترکیبی و نحوی؛ اشتباه لغوی در معنی کلمه
 «**آتانی**» است که از مصدر «**ایتاء**» بمعنی «**اعطاء**» میباشد و مترجم ظاهراً آن را با «**اتیان**»
 بمعنی «**آمدن**» اشتباه کرده است و اما غفلت نحوی که ترجمه آن را نشان میدهد در کلمه «**رحمة**»
 است که در ترکیب آیه «**مفعول به**» قرار گرفته و علامت «**نصب**» آن نیز ظاهر و آشکار است
 و حال آنکه مترجم آن را «**فاعل**» فعل «**آتانی**» با معنای اشتباهی که در فوق عرض شد تلقی
 نموده است.

۱۸ - در صفحه (۱۳۸) سطر ۱۵ ضمن ترجمه آیه ۷۱ سوره مبارکه (هود) جمله «**فبشر-**
 ناها» که مشتمل بر ضمیر مرفوع متکلم مع الفیر است عبارت: «**نوید دادند**» که حاکی از جمع
 مقایب میباشد ترجمه شده است.

۱۹ - و نیز از غفلتهای عجیب است آنچه در ترجمه عبارت: «**وما اناعلیکم بحفیظ**» واقع
 در سطر ۱۴ صفحه ۱۳۹ روی داده و نوشته اند «**ومن نکهبان شما هستم**»؛
 ۲۰ - در صفحه (۱۶۹) سطر ۵ و ۶ (از پائین صفحه) ضمن ترجمه آیه شریفه: «**فاذا جاء-**
 وعدا ولیهما بعثنا علیکم عبداً لنا اولی باس شدید» ضمیر جمع مخاطب مجرور در «**علیکم**» به
 ضمیر جمع مغایب ترجمه شده بجای اینکه گفته شود: «**بر شما گماشتیم**» یا «**بر شما برانگیزانیدیم**»
 گفته اند: «**بر آنها گماشتیم**».

۲۱ - در صفحه (۱۳۵) سطر ۷ ضمن ترجمه آیه ۲۷ از سوره مبارکه (هود) عبارت: «**-**
 ما نراک» به «**نمی بینم**» ترجمه شده و صیغه متکلم مع الفیر به متکلم وحده تبدیل یافته است.
 ۲۲ - و نیز در همین صفحه سطر ۱۳ در ترجمه عبارت: «**انلز مکموها**» ضمیر جمع متکلم
 به مفرد متکلم (متکلم وحده) تبدیل شده و نوشته اند: «**چگونه توانم شما را...**» به قبول آن
 وادار کنیم».

۲۳ - در ذیل صفحه (۱۳۶) ضمن ترجمه آیه شریفه: «**تلك من انباء النبی فوحیها**
 الیک...» کلمه «**فوحی**» که جمع متکلم است به «**وحی میکنم**» یعنی بصورت متکلم وحده
 ترجمه شده است. (۱)

۲۴ - در صفحه (۱۴۷) سطر ۱۹ ضمن ترجمه آیه شریفه ۸۱ از سوره مبارکه (یوسف)
 عبارت: «**ارجعوا الی ایکم**» به «**نزد پدرمان باز گردید**» ترجمه شده و ضمیر مجرور جمع مخاطب
 به ضمیر مجرور جمع متکلم تبدیل یافته است.

۲۵ - در سطر اول صفحه (۱۴۹) ضمن ترجمه آیه ۱۰۲ سوره مبارکه (یوسف) نیز عبارت
 «**فوحی الیک**» بصورت «**بتو وحی میکنم**» معنی شده و ضمیر جمع متکلم مرفوع به متکلم مفرد
 مبدل شده است. (۲)

(۱) این سه فقره یادداشت اخیر از ترتیب خارج شده و میبایست مقدم بر یادداشت شماره (۱۷) ثبت
 گردد. فرزاد.

(۲) این دو فقره یادداشت اخیر بر حسب ترتیب باید پیش از یادداشت شماره ۱۶۹ قرار گیرد. فرزاد.